Firmado digitalmente por: 24341131R MANUEL LATORRE (R:P4625200C)
Motivo: Para hacer constar que el presente documento fue aprobado definitivamente por acuerdo de la Comisión Territorial de Urbanismo de 13 de febrero de 2020.
Fecha y hora: 24.02.2020 14:47:13

ÀMBIT DEL PLA ESPECIAL DE PROTECCIÓ / ÁMBITO DEL PLAN ESPECIAL DE PROTECCIÓN

Àmbit del Pla Especial de Protecció de Ciutat Vella / Ámbito del Plan Especial de Protección de Ciutat Vella

SISTEMES DEFENSIUS / SISTEMAS DEFENSIVOS

- Sistema defensiu d'època romana / Sistema defensivo de época romana
- Sistema defensiu d'època islàmica / Sistema defensivo de época islámica
- Sistema defensiu baix-medieval / Sistema defensivo bajo medieval
- Parcel·les afectades pels sistemes defensius / Parcelas afectadas por los sistemas defensivos

EXCAVACIONS ARQUEOLÒGIQUES / EXCAVACIONES ARQUEOLÓGICAS

SISTEMA DEFENSIU D'ÈPOCA ROMANA

Carrer Avellanes, 14
Es va documentar un tram de la muralla de 8 m de longitud i restes del qué podria ser la Porta Sucronensis, l'eixida sud de la ciutat. Actualment està conservat i és visible des del carrer a través d'una finestra
Carrer Salvador-Viciana
Tram de muralla de 4,20 m de longitud i una probable torre que podrien formar part de la Porta Saguntina, eixida nord de la ciutat
Plaça de Manises. Palau Generalitat
Aparició en 1984 d'un potent mur a l'interior del Palau de la Generalitat relacionat amb la muralla republicana de València
Plaça de la Reina
Aparició d'un tram de la muralla republicana en la dècada dels 60 durant la construcció del pàrquing subterrat de la plaça

SISTEMA DEFENSIU D'ÈPOCA ISLÀMICA

Blanqueries, 2; Roques, 8; Plaça dels Furs nº 4:
Part d'una torre semicircular, i lienç de la muralla del segle XI de 20 m de longitud amb una altura conservada d'entre 8,40 i 9,70 m, i una ampliaria que variava entre 2,10 i 2,25 m.
Roters 5, cantó carrer Palomino:
Lienç de la muralla del segle XI de 13 m de longitud amb una altura conservada de 5 m, i una ampliaria de 2,25 m.
Carrer Palomino nº 5:
Lienç de la muralla del segle XI de 13 m de longitud amb una altura conservada de 7,70 m.
Plaça de l'Àngel,3 i plaça de Navarros, 2:
Torre semicircular, i lienç de la muralla del segle XI de 19 m de longitud i 2,25 d'ample, amb una altura conservada de 8 m.
Plaça de Beneyto i Coll, 2 i Mare Vella nº 21:
Torre semicircular i lienç de la muralla del segle XI de 15 m de longitud i 2,25 d'ample.
Portal de Valldigna,14:
No s'ha realitzat intervenció arqueològica, però la torre semicircular és visible a l'interior de la parcel·la.
Portal de Valldigna
Porta oberta en época cristiana en la muralla islàmica.
Carrer Salines, 17:
No s'ha realitzat intervenció arqueològica, però en la façana encara és visible un xicotet tram del lienç de la muralla.
Carrer Cavallers 32:
Torre semicircular i lienç de la muralla del segle XI de 10 m de longitud.
Cavallers, 30, 38, i Sant Jaume 8:
Lienç de la muralla de 38 m de longitud, amb un ample de 2,30 i una altura conservada d'entre 10 i 11 m. En el tram del nº 38, es va documentar part d'una torre semicircular en molt mal estat de conservació.
Plaça del Tossal.
Lienç de la muralla de 20 m de longitud, i 2,20 d'ample, al que se li adossa una torre massissa de planta quadrada. Es tracta d'un reforç de la muralla realitzat en el segle XII.
Plaça Marqués de Busianes, 2 i 3.
Lienç de la muralla del segle XI de 15 m de longitud, i part d'una torre semicircular. En este solar es va documentar també un xicotet tram de la barbacana.
Plaça Forn de Sant Nicolás, 4:
Torre semicircular i lienç de la muralla del segle XI de 25 m de longitud, amb una ampliaria de 2,25 i una altura conservada de 9 m.
També es va documentar un fragment de 20 m de longitud de la barbacana, i a l'exterior d'esta, part del fosso o vallat.
Carrer Bosseria, 24, 32 i 34:
En estos solars es va documentar la barbacana i el fossat de la muralla islàmica, així com la seua canalització realitzada en época baixmedieval amb la construcció del vall cobert.
Plaça Forn de Sant Nicolás, 2 i 3:
Lienç de la muralla del segle XI de 20 m de longitud i una ampliaria de 2,20 m. També es va documentar un xicotet fragment de la barbacana islàmica.
Carrer Colom, 8.
Restes del vall cobert.
Carrer de la Llotja:
Als peus de la llotja, i al llarg de tota la seua façana, es van localitzar 40 m del lienç de la muralla del segle XI, amb un ample de 2,5 m. En el seu extrem occidental es va documentar una xicoteta porció d'una torre.
Plaça del Mercat del 38 al 47:
Restes del fossat islàmic i del vall cobert.
Carrer Sant Ferran, 12; Edifici Octubre
Lienç de la muralla del segle XI de 13 m de longitud i un ample d'1,45 m, i una torre de planta quadrada de 4,30 m. de costat. El conjunt està reforçat amb una estructura dels segles XI-XIII.
També es van documentar restes de la barbacana i el fossat islàmic, així com del vall cobert baixmedieval.
Carrer Mariano Benlliure, 8; Cercle de Belles arts
Muralla islàmica del segle XII, amb lienç de 19 m de longitud, amb una torre quadrada reforçada i barbacana.
Carrer Moratín cantó amb Barcelonina:
Notícia antiga de 1945, aparició del lienç de la muralla de 23 m de longitud i una torre quadrada de 4,30 m de costat.
Carrer Trànsits nº 6 i 8:
Muralla islàmica del segle XII, amb restes del lienç de 13 m de longitud i 2,10 d'ample, i una torre quadrada adossada a la muralla per su cara interna.
Carrer Pintor Sorolla nº 5 i 7:
Lienç de muralla de 18,40 m de longitud, per 2,15 m d'ampliaria, i una torre de planta quadrada de 4 m. de costat datada en el segle XI. Amb posterioritat va ser reforçada fins aconseguir en planta un rectangle de 6,40 x 5,40 m. Paral·lela a la muralla discorria una falsabraga o barbacana.
Universitat de la Nau:
Lienç de 4 m de longitud, i torre quadrada.
Carrer Comèdies, cantó amb carrer de la Mar:
Circ romà i muralla islàmica del segle XII adossada de 7 m de longitud.
Carrer Trinquet de Cavallers (Palau d'Almoina):
Lienç de la muralla del segle XII de 31 m de longitud, i dos torres quadrades de 4 m de costat. Es va documentar també la barbacana i el fossat amb una ampliaria de 13 m
mural, dos torres quadrades, falsabraga i fossat.
Carrer Almirant nº 14 (Palau del Marqués de Car):
Lienç de la muralla del segle XII i torre quadrada.
Convent del Temple:
Torre situada en el seu angle més septentrional identificat com a la torre d'Alí Bufat annexa a la Bab Ibn Sajar del segle XI
Custe de Trénor:
Xicotet tram de la muralla islàmica i torre semicircular amb una altura conservada d'uns 7 m, datat en el segle XI.

SISTEMA DEFENSIU BAIX MEDIEVAL

Carrer Blanqueries:
Porta de Serrans
Passeig de la Ciutadella-Plaça de Tetuán, 16 (Seu de l'Ilustre Col·legi d'Advocats de València):
Lienç i fonaments de la muralla de 15 m de longitud i 2,50 d'ample, integrat actualment a l'interior de l'edifici
Plaça dels Pinazo:
Portal dels Jueus i 53 m de lienç actualment conservat en la plaça.
Carrer Colom, 15:
Tram de 24 m de longitud de la muralla
Carrer Marqués de Sotelo:
Sondejos en els quals es van documentar dos xicotets trams del lienç de la muralla
Guillem de Castro, 2:
Obres per a canalització de serveis públics van localitzar un xicotet tram de la muralla
Carrer Guillem de Castro (façana dels Jardins del MUVIM):
Es van fer quatre sondejos en els quals va aparèixer la muralla.
Carrer Guillem de Castro, 84.
Obres per a canalització de serveis públics van localitzar un xicotet tram de la muralla, del fossat i de la barbacana
Porta de Quart i lienç muralla conservat
Carrer Guillem de Castro (Edifici del IVAM):
Tram de vora 40 m de la muralla, amb una ampliaria d'uns 2,50 m. Actualment es troba conservat i posat en valor a l'interior del museu.
Carrer Guillem de Castro–Blanqueries
Sondejos arqueològics que van oferir l'aparició de la torre de Santa Caterina, així com part del lienç de la muralla i d'una altra torre de menors dimensions
Plaça del Portal Nou i carrer Blanqueries
En la plaça del Portal Nou, van aparèixer les restes del portal homònim. A continuació, i en direcció Est, es va documentar la línia de muralla que arrava cap al Portal dels Serrans, de 2,50 m. de grossor, a la qual s'adossaven tres torres de planta semicircular de 5x5 m.
Part de la torre més propera al portal és actualment visible en el túnel de trànsit rodat.

SISTEMA DEFENSIU DE ÈPOCA ROMANA

1 **Calle Avellanas, 14**
Se documentó un tramo de la muralla de 8 m de longitud y restos de lo que podría ser la *Porta Sucronensis*, la salida sur de la ciudad. Actualmente está conservado y es visible desde la calle a través de una ventana
2 **Calle Salvador-Viciana**
Tramo de muralla de 4,20 m de longitud y una probable torre que podrían formar parte de la *Porta Saguntina*, salida norte de la ciudad
3 **Plaza de Manises. Palau Generalitat**
Aparición en 1984 de un potente muro en el interior del Palau de la Generalitat relacionado con la muralla republicana de Valencia
4 **Plaza de la Reina**
Aparición de un tramo de la muralla republicana en la década de los 60 durante la construcción del parking subterráneo de la plaza

SISTEMA DEFENSIVO DE ÉPOCA ISLÁMICA

5 **Blanqueries, 2; Roques, 8; Plaza dels Furs nº 4:**
Parte de una torre semicircular, y lienzo de la muralla del siglo XI de 20 m de longitud con una altura conservada de entre 8,40 y 9,70 m, y una anchura que variaba entre 2,10 y 2,25 m.
6 **Roters 5, esquina calle Palomino**
Lienzo de la muralla del siglo XI de 13 m de longitud con una altura conservada de 5 m, y una anchura de 2,25 m.
7 **Calle Palomino nº 5:**
Lienzo de la muralla del siglo XI de 13 m de longitud con una altura conservada de y 7,70 m.
8 **Plaza del Ángel,3 y plaza de Navarros, 2:**
Torre semicircular, y lienzo de la muralla del siglo XI de 19 m de longitud y 2,25 de ancho, con una altura conservada de 8 m.
9 **Plaza de Beneyto i Coll, 2 y Mare Vella nº 21:**
Torre semicircular y lienzo de la muralla del siglo XI de 15 m de longitud y 2,25 de ancho.
10 **Portal de Valldigna,14:**
No se ha realizado intervención arqueológica, pero la torre semicircular es visible en el interior de la parcela.
11 **Portal de Valldigna**
Puerta abierta en época cristiana en la muralla islámica.
12 **Salines, 17:**
No se ha realizado intervención arqueológica, pero en la fachada aun es visible un pequeño tramo del lienzo de la muralla.
13 **Calle Caballeros 32:**
Torre semicircular y lienzo de la muralla del siglo XI de 10 m de longitud.
14 **Caballeros, 30, 38, y San Jaime 8:**
Lienzo de la muralla de 38 m de longitud, con un ancho de 2,30 y una altura conservada de entre 10 y 11 m. En el tramo del nº 38, se documentó parte de una torre semicircular en muy mal estado de conservación.
15 **Plaza del Tossal.**
Lienzo de la muralla de 20 m de longitud, y 2,20 de ancho, al que se le adosa una torre maciza de planta cuadrada. Se trata de un refuerzo de la muralla realizado en el siglo XII.
16 **Plaza Marqués de Busianes, 2 y 3.**
Lienzo de la muralla del siglo XI de 15 m de longitud, y parte de una torre semicircular. En este solar se documentó también un pequeño tramo de la barbacana.
17 **Plaza Horno de San Nicolás, 4:**
Torre semicircular y lienzo de la muralla del siglo XI de 25 m de longitud, con una anchura de 2,25 y una altura conservada de 9 m.
También se documentó un fragmento de 20 m de longitud de la barbacana, y al exterior de ésta, parte del foso o vallado.
18 **Bolsería, 24, 32 y 34:**
En estos solares se documentó la barbacana y el foso de la muralla islámica, así como su canalización realizada en época bajomedieval mediante la construcción del vall cobert.
19 **Plaza Horno de San Nicolás, 2 y 3:**
Lienzo de la muralla del siglo XI de 20 m de longitud y una anchura de 2,20 m. También se documentó un pequeño fragmento de la barbacana islámica.
20 **En Colom, 8.**
Restos del vall cobert.
21 **Calle de la Lonja:**
A los pies de la lonja, y a lo largo de toda su fachada, se localizaron 40 m del lienzo de la muralla del siglo XI, con un ancho de 2,5 m. En el seu extremo occidental se documentó una pequeña porción de una torre.
22 **Plaza del Mercado del 38 al 47:**
Restos del vallado islámico y del vall cobert.
23 **Calle San Fernando, 12; Edificio Octubre**
Lienzo de la muralla del siglo XI de 13 m de longitud y un ancho de 1,45 m, y una torre de planta cuadrada de 4,30 m. de lado.El conjunto está reforzado con una estructura de los siglos XI-XIII.
También se documentaron restos de la barbacana y el vallado islámico, así como del *vall cobert* bajomedieval.
24 **Calle Mariano Benlliure, 8; Círculo de Bellas Artes**
Muralla islámica del siglo XII, con lienzo de 19 m de longitud, con una torre cuadrada reforzada y barbacana.
25 **Calle Moratín esquina con Barcelonina:**
Noticia antigua de 1945, aparición del lienzo de la muralla de 23 m de longitud y una torre cuadrada de 4,30 m de lado.
26 **Calle Tránsito nº 6 y 8:**
Muralla islámica del siglo XII, con restos del lienzo de 13 m de longitud y 2,10 de ancho, y una torre cuadrada adosada a la muralla por su cara interna.
27 **Calle Pintor Sorolla nº 5 y 7:**
Lienzo de muralla de 18,40 m de longitud, por 2,15 m de anchura, y una torre de planta cuadrada de 4 m. de lado datada en el siglo XI. Con posterioridad fue reforzada hasta alcanzar en planta un rectángulo de 6,40 x 5,40 m. Paralela a la muralla discurría un antemural o barbacana.
28 **Universidad de La Nau:**
Lienzo de 4 m de longitud, y torre cuadrada.
29 **Comedias, esquina con calle del Mar:**
Circo romano y muralla islámica del siglo XII adosada de 7 m de longitud.
30 **Calle Trinquete de Caballeros (Palau d'Almoina):**
Lienzo de la muralla del siglo XII de 31 m de longitud, y dos torres cuadradas de 4 m de lado. Se documentó también la barbacana y el foso con una anchura de 13 m
mural, dos torres cuadradas, antemural y foso.
31 **Calle Almirante nº 14 (Palacio del Marqués de Caro):**
Lienzo de la muralla del siglo XII y torre cuadrada.
32 **Convento del Temple:**
Torreón situado en su ángulo más septentrional identificado como la torre de Alí Bufat anexa a la *Bab Ibn Sajar* del siglo XI
33 **Conde de Trénor:**
Pequeño tramo de la muralla islámica y torre semicircular con una altura conservada de unos 7 m, datado en el siglo XI.

SISTEMA DEFENSIVO BAJO MEDIEVAL

34 **Calle Blanqueries:**
Puerta de Serranos
35 **Paseo de la Ciudadela-Plaza de Tetuán, 16 (Sede del Ilustre Colegio de Abogados de Valencia):**
Lienzo y cimentación de la muralla de 15 m de longitud y 2,50 de ancho, integrado actualmente en el interior del edificio
36 **Plaza de los Pinazo:**
Portal dels Jueus y 53 m de lienzo actualmente conservado en la plaza.
37 **Calle Colón, 15:**
Tramo de 24 m de longitud de la muralla
38 **Calle Marqués de Sotelo:**
Sondeos en los que se documentaron dos pequeños tramos del lienzo de la muralla
39 **Guillem de Castro, 2:**
Obras para canalización de servicios públicos localizaron un pequeño tramo de la muralla
40 **Calle Guillem de Castro (fachada de los Jardines del MUVIM):**
Se hicieron cuatro sondeos en los que apareció la muralla.
41 **Calle Guillem de Castro, 84.**
Obras para canalización de servicios públicos localizaron un pequeño tramo de la muralla, del foso y de la barbacana
42 **Puerta de Quart y lienzo muralla conservado**
43 **Calle Guillem de Castro (Edificio del IVAM):**
Tramo de cerca de 40 m de la muralla, con una anchura de unos 2,50 m.Actualmente se encuentra conservado y puesto en valor en el interior del museo.
44 **Calle Guillem de Castro–Blanquerías**
Sondeos arqueológicos que dejaraon la aparición de la torre de Santa Catalina, así como parte del lienzo de la muralla y de otra torre de menores dimensiones
45 **Plaza del Portal Nou y calle Blanquerías**
En la plaza del *Portal Nou*, aparecieron los restos del portal homónimo. A continuación, y en dirección Este, se documentó la línea de muralla que iba hacia el Portal dels Serrans, de 2,50 m. de grosor, a la cual se adosaban tres torres de planta semicircular de 5x5 m.
Parte del torreón más cercano al portal es actualmente visible en el túnel de tráfico rodado.

-VERSIÓ PRELIMINAR / VERSIÓN PRELIMINAR-
Jun 2018 (Mod. Oct 2019) / Jun 2018 (Mod. Oct 2019)

PLÀNOLS D'ORDENACIÓ / PLANOS DE ORDENACIÓN **-ORDENACIÓ DETALLADA** / ORDENACIÓN PORMENORIZADA-

O-11.2

CATÀLEG. SECCIÓ PATRIMONI CULTURAL: SISTEMES DEFENSIUS/
CATÁLOGO. SECCIÓN PATRIMONIO CULTURAL: SISTEMAS DEFENSIVOS

1/3500

PEP
PLA ESPECIAL DE PROTECCIÓ
CIUTAT VELLA
CATÀLEG DE PROTECCIONS

COORDINACIÓ:
ÀREES: URBANISME I PATRIMONI - HISTÒRIA I ARQUEOLOGIA - JURÍDICA I ECONÒMICA
INÉS ESTEVE SEBASTIÀ, arquitecta especialista en Urbanisme i Patrimoni
NÚRIA MOYA LLORENS, arquitecta especialista en Patrimoni

ÀREA PAISATGE, MEDI AMBIENT I PARTICIPACIÓ PÚBLICA
IGNACIO DÍEZ TORRIJOS, enginyer Agrònom, màster en paisatge
CERCLE, Territori, Paisatge i Arquitectura

EQUIP TÈCNIC:
ÀREA URBANISME I PATRIMONI
VICENT CALABUIG MONTESINOS, arquitecte especialista en patrimoni
LUÍS ALMENA GIL, arquitecte especialista en patrimoni
CRISTINA ALCALDE BLANQUER, arquitecta
AIDA FERNÁNDEZ SINISTERRA, arquitecta

ÀREA HISTÒRIA I ARQUEOLOGIA
AGUSTINA HERREROS HERNÁNDEZ, llicenciada en Geografia e Història. Especialitat Arqueologia

ÀREA JURÍDICA I ECONÒMICA
GARRIGUES Abogados
JOSÉ VICENTE BELENGUER MULA, advocat especialista en Dret Urbanístic
ARANTXA FORN BAGÓ, advocada especialista en Dret Urbanístic
JAVIER SANCHO SEBASTIÁN, economista
CLAUDIA GIMENO FERNÁNDEZ, advocada especialista en Dret Urbanístic

ÀREA PAISATGE, MEDI AMBIENT I PARTICIPACIÓ PÚBLICA
CERCLE, Territori, Paisatge i Arquitectura
ANNA BONET ASENSI, arquitecta, màster en paisatge
PATRICIA SÁNCHEZ GIMÉNEZ, enginyera en Geodèsia i Cartografia. Topògrafa
MARÍA AMPARO JIMÉNEZ DOLZ, llicenciada en Ciències Ambientals, màster en paisatge
ANDREA ARIZA HERNÁNDEZ, arquitecta, màster en Antropologia urbana
VANESSA CALABUIG TORMO, enginyera agrònoma, màster en paisatge

COL·LABORADORS:
JOSÉ VICENTE SÁNCHEZ CABRERA, geògraf
EMANUELE CALARESU, planificació territorial
CÉSAR MÁRQUEZ PRETEL, arquitecte
VICENTE FERNÁNDEZ SINISTERRA, arquitecte
BRUNO ALMELA EJIDO, fotògraf

PROMOTOR
AUMSA Actuaciones Urbanas de València, Sociedad Anónima Municipal
AJUNTAMENT DE VALÈNCIA

CONTRACTISTA
U.T.E: "EQUIP TÈCNIC PLA ESPECIAL CIUTAT VELLA"
C/ Francisco Almarche 12, 1º pta. 5
46910 Benetusser (VALENCIA)
NIF U98847791

73760179F MARIA INES ESTEVE (R: U98847791)
INÉS ESTEVE SEBASTIÀ
en representació de la U.T.E

Firmado digitalmente por 73760179F MARIA INES ESTEVE (R: U98847791)
Nombre de reconocimiento (DN): c=ES, o=UNIVERSITAT DE VALENCIA, ou=ACCEDICOM, ou=Certificado reconocido, ou=Empleado público, serialNumber=73760179F, sn=ESTEVE SEBASTIA, gn=MARIA INES, cn=MARIA INES ESTEVE (R: U98847791)
Fecha: 2020.02.24 09:50:11 +01'00'